

VALTIOKONTTORIN JULKAISUJA | TIEDOLLA JOHTAMINEN 03/2026

Tietoja valtion maksullisesta toiminnasta 2025

Valtiokonttori

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

Julkaisija: Valtiokonttori		Julkaisupäivämäärä: 05.10.2026	
Tekijät: Valtiokonttori, Analysointipalvelut Ahmed Khary		Julkaisun teema: Valtion maksullinen toiminta	
Julkaisun nimi Tietoja valtion maksullisesta toiminnasta 2025		ISSN: 2489-4761	
Tiivistelmä: Valtiokonttori laatii vuosittain selvityksen valtion maksullisesta toiminnasta. Eduskunta on edellyttänyt hallitukselta hyväksyessään hallituksen esityksen valtion maksuperustelaksi, että se seuraa lain soveltamisen vaikutuksia hallintoon ja kansalaisten asemaan. Selvitys valtion maksullisesta toiminnasta luo osaltaan edellytyksiä seurantatehtävän toteuttamiselle. Valtion maksullista toimintaa tarkastellaan selvityksessä sekä kirjanpitoyksiköittäin, hallinnonaloittain että koko valtion tasolla. Maksullisen toiminnan selvityksen pääasiallinen tarkoitus on kartoittaa maksullisen toiminnan kannattavuutta. Tämän takia selvityksen tiedot on kerätty kustannusvastaavuuslaskelmista, jotka on esitetty kirjanpitoyksiköiden tilinpäätöksiin kuuluvissa toimintakertomuksissa. Tilinpäätöksistä poimittuja maksullisen toiminnan tuottoja valtiolla vuonna 2025 (2024) oli noin 1,66 (1,75) miljardia euroa, josta noin 534 (521) miljoonaa oli maksuperustelain mukaisia julkisoikeudellisten suoritteiden tuottoja, 241 (236) miljoonaa maksuperustelain mukaisia muiden suoritteiden tuottoja ja 888 (329) miljoonaa erityislakeihin perustuvien suoritteiden tuottoja. Raportti ei vuodesta 2025 alkaen sisällä pelkästään virastojen sekä laitosten välillä harjoitettavaa maksullista toimintaa harjoittaneita virastoja. Oikeusrekisterikeskuksen toiminta luokitellaan vuodesta 2025 alkaen osaksi yhteistoiminnan kustannusten korvauksia ja Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskuksen sekä Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen maksullinen toiminta kirjataan osaksi erityislakeihin perustuvien suoritteiden tuottoja. Valtion koko maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus vuonna 2025 (2024) oli noin 67 % (67 %). Julkioikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus oli 88 % (86 %), muiden suoritteiden (ns. markkinasuoritteet) 98 % (98 %) ja erityislakien perusteella hinnoiteltujen suoritteiden 54 % (30 %). Kun tarkastelusta jätetään pois maksulainsäädännön soveltamisalan ulkopuoliset suoritteet (virastojen ja laitosten välinen toiminta) saadaan kustannusvastaavuusprosentiksi vuonna 2025 (2024) 67 % (56 %). Luku sisältää julkisoikeudelliset-, muut- sekä erityislakiin perustuvat suoritteet. Muutokset erityislakien nojalla hinnoitelluissa suoritteissa selittyvät mainituilla Oikeusrekisterikeskusta, Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskusta sekä Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskusta koskevilla kirjauskäytäntöjen muutoksilla. Tämän julkaisun tiedoista on koottu visualisointi tietojen tarkastelun sujuvoittamiseksi. Visualisointi on tarkasteltavissa osoitteessa: Siirry tarkastelemaan maksullista toimintaa koskevaa Power BI- raporttia			
Asiasanat:		valtion maksullinen toiminta, kannattavuus, kustannusvastaavuus, valtion maksuperustelaki	
Kieli:	suomi	Sivumäärä:	22
Julkaisujen myynti / jakelu:	https://www.valtiokonttori.fi/tietoa-valtiokonttorista/julkaisut/julkaisuja-julkishallinnon-palveluista/		

Sisällysluettelo

Saate	4
1	Johdanto.....5
1.1	Maksullisen toiminnan lähtökohdat5
1.2	Raportin taustaa.....6
2	Valtion maksullinen toiminta yhteensä.....7
2.1	Maksullisen toiminnan tuotot suoriteryhmittäin.....7
2.2	Kustannusvastaavuus vuosina 2010–2025.....10
3	Valtion maksullinen toiminta hallinnonaloittain.....11
3.1	Tuotot hallinnonaloittain vuosina 2024–202511
3.2	Kustannusvastaavuus hallinnonaloittain vuosina 2024–202512
4	Valtion maksullinen toiminta kirjanpitoyksiköittäin.....13
4.1	Maksullisen toiminnan tuotot kirjanpitoyksiköittäin13
4.2	Kirjanpitoyksiköiden jakautuminen suoriteryhmittäin vuosina 2024 ja 2025 ..15
4.2.1	Hintatuettu toiminta17
4.3	Maksulainsäädännön soveltamisalan ulkopuolelle jäävä maksullinen toiminta17
5	Valtion kilpailullinen toiminta18
5.1	Markkinoilla tapahtuva kilpailullinen toiminta.....18
5.2	Kilpailullisen toiminnan tuotot hallinnonaloittain sekä yksiköittäin vuosina 2024 ja 202518
Taulukot ja kuvat	20
Liitteet	21

Saate

Hyväksyessään hallituksen esityksen valtion maksuperustelaisiksi eduskunta edellytti samalla, että hallitus seuraa lain soveltamisen vaikutuksia hallintoon ja kansalaisten asemaan. Valtiokonttorin vuosittain laatima selvitys valtion maksullisesta toiminnasta luo osaltaan edellytyksiä tämän seurantatehtävän toteuttamiselle.

Selvityksen tiedot perustuvat lähes poikkeuksetta kirjanpitoyksiköiden tilinpäätöksiin, tarkemmin ottaen toimintakertomuksissa esitettyihin kustannusvastaavuuslaskelmiin, joissa maksullisen toiminnan kannattavuus esitetään.

Selvitys valtion maksullisesta toiminnasta vuonna 2025 sisältää aiempina vuosina laadittuja selvityksiä vastaavat tiedot. Selvityksessä vuoden 2025 tietoja verrataan aiempien vuosien tietoihin, pääosin vuoteen 2024. Aiempien vuosien tietoina on käytetty edeltävien vuosien selvitysten tietoja, joihin on tehty muutamia päivityksiä (ks. liite 1). Mikäli kustannusvastaavuudessa on tapahtunut merkittäviä poikkeamia edellisvuoteen nähden, on poikkeamia selittäviä tekijöitä pyritty listaamaan taulukoiden yhteyteen. Lisäksi taulukoiden keskeistä sisältöä avataan sanallisesti taulukoiden yhteydessä.

Valtiokonttorin määräyksessä Dnro VK/45525/2025 Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelman laatimisesta todetaan, että kirjanpitoyksikön tulee esittää yksittäisen osa-alueen kustannusvastaavuuslaskelma toimintakertomuksessa, jos osa-alueen tuotot ovat vähintään 1 milj. euroa. Mikäli osa-alueesta on esitetty kustannusvastaavuuslaskelma, vaikka tuotot ovat alle 1 milj. euroa, ei tietoja ole otettu mukaan tähän selvitykseen. Vuoteen 2015 asti myös osa-alueet, joiden tuotot olivat alle 1 milj. euroa, otettiin mukaan laskelmiin, mikäli niistä oli esitetty kustannusvastaavuuslaskelma. Vertailukelpoisuuden vuoksi tässä selvityksessä esitettävät tiedot eivät sisällä vuodesta 2015 alkaen alle miljoonan euron tuottoja.

Edellä mainitun määräyksen mukaisesti selvityksessä on myös eritelty sekä maksulainsäädännön soveltamisalan ulkopuolelle jäävä pelkästään virastojen ja laitosten välillä harjoitettava maksullinen toiminta että hintatuettu toiminta. Markkinalainsäädännön ulkopuolisten suoritteiden suoriteryhmä poistuu käytöstä vuodesta 2025 alkaen.

Selvitys on julkaistu Valtiokonttorin Internet-sivuilla osoitteessa:

<https://www.tutkihallintoa.fi/valtio/taloustiedot/muut-taloustiedot/valtion-maksullinen-toiminta/>

Lisätietoja selvityksestä antaa Valtiokonttorin analysointi- ja raportointipalvelu.

Sähköposti: analysointipalvelu (at) valtiokonttori.fi.

1 Johdanto

1.1 Maksullisen toiminnan lähtökohdat

Valtion perimät maksut ovat vastike julkisen vallan palveluista. Perustuslain 81 §:n mukaan valtion viranomaisten virkatoimien, palvelujen ja muun toiminnan maksullisuuden sekä perittävien maksujen suuruuden yleisistä perusteista säädetään lailla. Valtion virastojen ja laitosten maksullista toimintaa sääntelevä **yleislaki** on valtion **maksuperustelaki** (MPL 150/1992), jonka **lisäksi** maksullista toimintaa sääntelevät useat **erityislait**. Viranomaisen maksulliseen suoritetuotantoon sovelletaan maksuperustelakia, jos suoritteiden maksullisuudesta ei ole muussa laissa tai laissa olevan valtuutuksen nojalla (erityislaki) annettu maksuperustelaista poikkeavia säännöksiä.

Maksuperustelaki jakaa suoritteet **julkisoikeudellisiin suoritteisiin** ja **muihin suoritteisiin** eli ns. markkinasuoritteisiin. Asianomainen ministeriö päättää kirjanpitoyksikköä koskevassa maksuperustelain nojalla antamassaan maksuasetuksessa, miten kirjanpitoyksikön suoritteet jakautuvat julkisoikeudellisiin suoritteisiin ja muihin suoritteisiin (8.2 §).

Julkisoikeudellisella suoritteella tarkoitetaan **suoritetta, jonka kysyntä perustuu lakiin tai asetukseen ja jonka tuottamiseen valtion viranomaisella on tosiasiallinen yksinoikeus** (3 §). Tällaisessa valtion yksinoikeudeksi säädettyssä suoritetuotannossa on kyse julkisen vallan käyttämisestä; laillisesti toimiakseen kansalaisen on hankittava jokin valtion viranomaisen tuottama suorite (ns. kysyntäpakko).

Julkisoikeudellisesta suoritteesta perittävän maksun suuruuden tulee vastata suoritteen tuottamisesta valtiolle aiheutuneita kokonaiskustannuksia eli suoritteen **omakustannusarvoa** (6.1 §). Maksuperustelaki mahdollistaa kuitenkin myös omakustannusarvosta poikkeavan hinnoittelun (6.3 §). Omakustannusarvoon luettavista kustannuksista säädetään valtion maksuperusteasetuksen (211/1992) 1 §:ssä.

Yhden tai useamman viranomaisen saman laatuista julkisoikeudellisista suoritteista voidaan määrätä samansuuruinen maksu silloinkin, kun suoritteiden tuottamisesta valtiolle aiheutuvat kustannukset poikkeavat toisistaan. Tällaista kiinteää maksua määrättäessä on otettava huomioon suoritteiden keskimääräinen kokonaiskustannus. (6.2 §)

Muut suoritteet (ns. markkinasuoritteet) hinnoitellaan lähtökohtaisesti **liiketaloudellisin perustein**. Maksuperustelakia koskevan hallituksen esityksen (176/1991) mukaan tämä tarkoittaa sitä, että toiminnan tuotoilla tulee kattaa vähintään toiminnan kustannukset sekä toimintaan oman pääoman ehdoin sijoitetulle pääomalle asetettu tuottovaatimus. Sellaiset **muut suoritteet, joiden tuottamiseen viranomaisella on tosiasiallinen yksinoikeus** (esim. valokopio viranomaisen hallussa olevasta asiakirjasta), voidaan kuitenkin hinnoitella myös **omakustannusarvon mukaisesti** (7.2 §). Koska viranomaisella on tosiasiallinen yksinoikeus tällaisten monopolisuoritteiden tuottamiseen, ei suoritteen liiketaloudellista hinnoittelua voida edellyttää kilpailulainsäädännökään perusteella.

Muiden suoritteiden (ns. markkinasuoritteet) liiketaloudellinen kannattavuustavoite pyritään toteuttamaan joustavalla hinnoittelulla, jolloin hinnoittelussa otetaan kustannusten lisäksi huomioon myös kysyntä ja kilpailijat. Tavoitteena on **muun suoritetuotannon (ns. markkinasuoritteiden) kokonaiskannattavuus**, joten esim. alennusten myöntäminen on mahdollista. Valtion talousarviossa voidaan osoittaa määräraha liiketaloudellisesti hinnoiteltavien markkinasuoritteiden hintojen alentamiseksi (hintatuki; MPL 7.1 §).

Erityislakien nojalla hinnoiteltavien suoritteiden maksujen tason määrittäminen perustuu useimmiten muihin tekijöihin kuin toiminnan kustannuksiin, eikä hinnan kaikissa tapauksissa ole tarkoitukseen kattaa kaikkia toiminnasta aiheutuneita kustannuksia.

Edellä mainitun maksulainsäädännön lisäksi valtion maksullista toimintaa sääntelevät muun muassa valtion talousarviosta annettu laki ja asetus, valtiovarainministeriön antama talousarvion laadintamääräys sekä valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin määräykset ja ohjeet.

1.2 Raportin taustaa

Hyväksyessään hallituksen esityksen valtion maksuperustelaisi eduskunta edellytti samalla, että hallitus seuraa lain soveltamisen vaikutuksia hallintoon ja kansalaisten asemaan. Valtiokonttorin vuosittain laatima selvitys valtion maksullisesta toiminnasta luo osaltaan edellytyksiä tämän seurantatehtävän toteuttamiselle.

Talousarvioasetuksen 65 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus. Valtiokonttorin määräyksen mukaan kannattavuus esitetään kustannusvastaavuuslaskelmalla. Tämän selvityksen tiedot kirjanpitoyksiköiden maksullisen toiminnan tuotoista ja kustannuksista perustuvat lähes poikkeuksitta kirjanpitoyksiköiden laatimiin kustannusvastaavuuslaskelmiin. Tämän vuoksi selvityksessä esitetyt valtion maksullisen toiminnan tuotot ovat huomattavasti suuremmat kuin valtion tilinpäätöksen mukaiset tuotot. Ero johtuu pääasiassa siitä, että valtion tilinpäätöksessä valtion sisäinen (eli kirjanpitoyksiköiden välinen) maksullinen toiminta on eliminoitu.

Selvityksen pääasiallisena kohteena on maksuperustelain nojalla hinnoiteltu toiminta. Selvitys sisältää tiedot maksullisen toiminnan laajuudesta ja kustannusvastaavuudesta. Tarkastelu on tehty valtion, hallinnonalojen ja kirjanpitoyksiköiden tasolla ja siinä on otettu huomioon myös ajallinen kehitys. Kokonaiskuvan saamiseksi valtion maksullisesta toiminnasta selvityksessä on tarkasteltu keskeisiä tietoja myös erityislakien nojalla hinnoitellusta maksullisesta toiminnasta.

Maksuperustelain mukaisiin muihin suoritteisiin (ns. markkinasuoritteet) on tässä selvityksessä sisällytetty myös vuokrat ja käyttökorvaukset.

Selvityksen lähteinä on käytetty kirjanpitoyksiköiden tilinpäätöksiä. Kirjanpitoyksiköiden tilinpäätöksissä kustannusvastaavuuslaskelmilla raportoidut maksullisen toiminnan tuotot voivat poiketa keskuskirjanpidon tiedoista. Syynä voi olla esimerkiksi se, että kirjanpitoyksikön maksullinen toiminta on joltain osin ollut niin vähäistä (tuotot alle miljoona euroa), että siitä ei ole tarvinnut esittää kustannusvastaavuuslaskelmaa kirjanpitoyksikön tilinpäätöksessä. Poikkeamia ovat myös aiheuttaneet vasta tilinpäätöksen laadintavaiheessa havaitut virheet, jotka on oikaistu kustannusvastaavuuslaskelmille, mutta ei tilinpäätökseen. Eniten poikkeamia keskuskirjanpidosta saatavien liikekirjanpidon tietojen ja tilinpäätöksissä esitettyjen kustannusvastaavuuslaskelmien tietojen välillä ovat aiheuttaneet erilaiset vuokra- ja käyttökorvaustuotot, joita ei ole sisällytetty kustannusvastaavuuslaskelmiin mm. niiden vähäisyyden vuoksi.

2 Valtion maksullinen toiminta yhteensä

2.1 Maksullisen toiminnan tuotot suoriteryhmittäin

Vuonna 2025 28 kirjanpitoyksikön maksuperustelain mukaiset julkisoikeudelliset tuotot ylittivät Valtio-konttorin määräyksen mukaisen 1 miljoonan rajan. Vastaavasti maksuperustelain mukaisten muiden suoritteiden osalta (markkinasuoritteet) 21 kirjanpitoyksikön tuotot olivat vähintään 1 miljoonaa euroa. Erityislakien nojalla hinnoitelluissa suoritteissa vastaava luku on 14 kirjanpitoyksikköä. Maksullisen toiminnan tuotot suoriteryhmittäin vuosina 2018–2025 on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1 Maksullisen toiminnan tuotot (1000 €) suoriteryhmittäin 2018–2025*

Suoriteryhmä	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Julkisoikeudelliset suoritteet	431 056 €	453 541 €	420 696 €	459 901 €	489 238 €	499 356 €	520 946 €	533 528 €
Muut suoritteet (markkinasuoritteet)	381 819 €	387 432 €	381 404 €	214 291 €	225 923 €	239 247 €	236 043 €	240 974 €
Erityislakien nojalla hinnoitellut suoritteet	264 060 €	271 503 €	260 573 €	264 047 €	290 016 €	282 535 €	328 789 €	888 250 €
Maksullisen toiminnan tuotot yhteensä	1 076 935 €	1 112 476 €	1 062 673 €	938 238 €	1 005 178 €	1 021 138 €	1 085 778 €	1 662 752 €
Maksulainsäädännön soveltamisalan ulkopuolella jäävät tuotot					574 447 €	625 399 €	664 825 €	0 €
YHTEENSÄ					1 579 625 €	1 646 537 €	1 750 603 €	1 662 752 €

* Aiempien vuosien tietoja on korjattu aiemmista Tietoja valtion maksullisesta toiminnasta -selvityksistä joidenkin kirjanpitoyksiköiden osalta. Korjaukset on esitetty liitteessä 1.

** Palkeiden ja Valtorin maksullinen toiminta on sijoitettu kokonaisuudessaan maksulainsäädännön soveltamisalan ulkopuolisiin tuottoihin, vaikka niiden tuotot sisältävät pienessä määrin myös muilta kuin valtion virastoilta ja laitoksilta saatavia tuottoja.

Vuonna 2025 maksullisen toiminnan tuottoja kertyi yhteensä 1,66 mrd. euroa. Vuoteen 2024 verrattuna tuotot laskivat noin 5,1 prosenttia. Euromääräisesti tuotot laskivat yhteensä 88 miljoonaa euroa vuodesta 2024. Lasku selittyy maksulainsäädännön soveltamisalan ulkopuolisten suoritteiden (laskua 665 milj. €) laskulla. Kaikkien muiden suoriteryhmiä tuotot kasvoivat vastaavalla ajanjaksolla (kasvua yhteensä noin 577 miljoonaa euroa). Maksulainsäädännön soveltamisalan ulkopuolelle jäävien tuottojen lasku selittyy Oikeusrekisterikeskuksen toiminnan luokitteluksella yhteistoiminnan kustannusten korvauksiksi vuodesta 2025 alkaen sekä Valtorin ja Palkeiden tietojen kirjaamisesta osaksi erityislakien nojalla hinnoiteltavia suoritteita. Erityislakien nojalla hinnoiteltavien suoritteiden tuotot olivat 2025 (2024) 355 milj. € (329 milj. €), kun Palkeet ja Valtori jätetään tarkastelun ulkopuolelle. Kustannusvastaavuus ilman palvelukeskuksia oli erityislakien nojalla hinnoiteltavilla suoritteilla vuonna 2025 (2024) 32 % (30 %).

Julkisoikeudellisten suoritteiden sekä muiden suoritteiden tuottojen kasvu (kasvua yhteensä 18 milj. €) johtuu useamman viranomaisen maltillisella tuottojen kasvulla. Kun Palkeita ja Valtoria ei sisällytetä laskelmaan, erityislakien nojalla hinnoiteltujen suoritteiden tuottojen merkittävä 26 miljoonan euron kasvu selittyy suurelta osin Maanmittauslaitoksen (kasvua noin 12 milj. €) sekä Ulosottolaitoksen (kasvua noin 9 milj. €) tuottojen kasvulla. Valtorin tuotot laskivat 14 miljoonaa euroa ja Palkeiden tuotot 4 miljoonaa euroa vuodesta 2024.

Taulukossa 2 esitetään suoritetyyppien mukaan ne virastot, joilla tuottojen kasvu vuodesta 2024 on ollut suurinta. Suurin yksittäinen tuottojen kasvu (noin 12 milj. €) kohdistui Maanmittauslaitoksen erityislakien nojalla hinnoiteltuihin suoritteisiin. Huoneistojen ja kiinteistöjen kirjaamisasiat sekä huoneisto- ja kiinteistötietojärjestelmästä annettava tietopalvelu ovat suurimmat osa-alueet kyseisten suoritteiden ryhmässä.

Taulukko 2 Maksullisen toiminnan tuottojen kasvu (1000 €) (5 eniten kasvanutta)

Virasto	2024	2025	Erotus
Etelä-Suomen aluehallintovirasto	14 201 €	19 770 €	5 569 €
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus	30 218 €	34 384 €	4 166 €
Suojelupoliisi	11 380 €	14 767 €	3 387 €
Tuomioistuinlaitos	3 744 €	6 939 €	3 195 €
Patentti- ja rekisterihallitus	47 934 €	50 805 €	2 871 €

Julkisoikeudelliset suoritteet (1000 €)

Virasto	2024	2025	Erotus
Maanmittauslaitos	53 474 €	65 139 €	11 665 €
Ulosottolaitos	90 681 €	99 588 €	8 907 €
Tuomioistuinlaitos	40 806 €	45 303 €	4 497 €
Ilmatieteen laitos	5 450 €	8 689 €	3 239 €
Verohallinto	2 138 €	3 936 €	1 798 €

Erityislakien nojalla hinnoitellut suoritteet (1000 €)

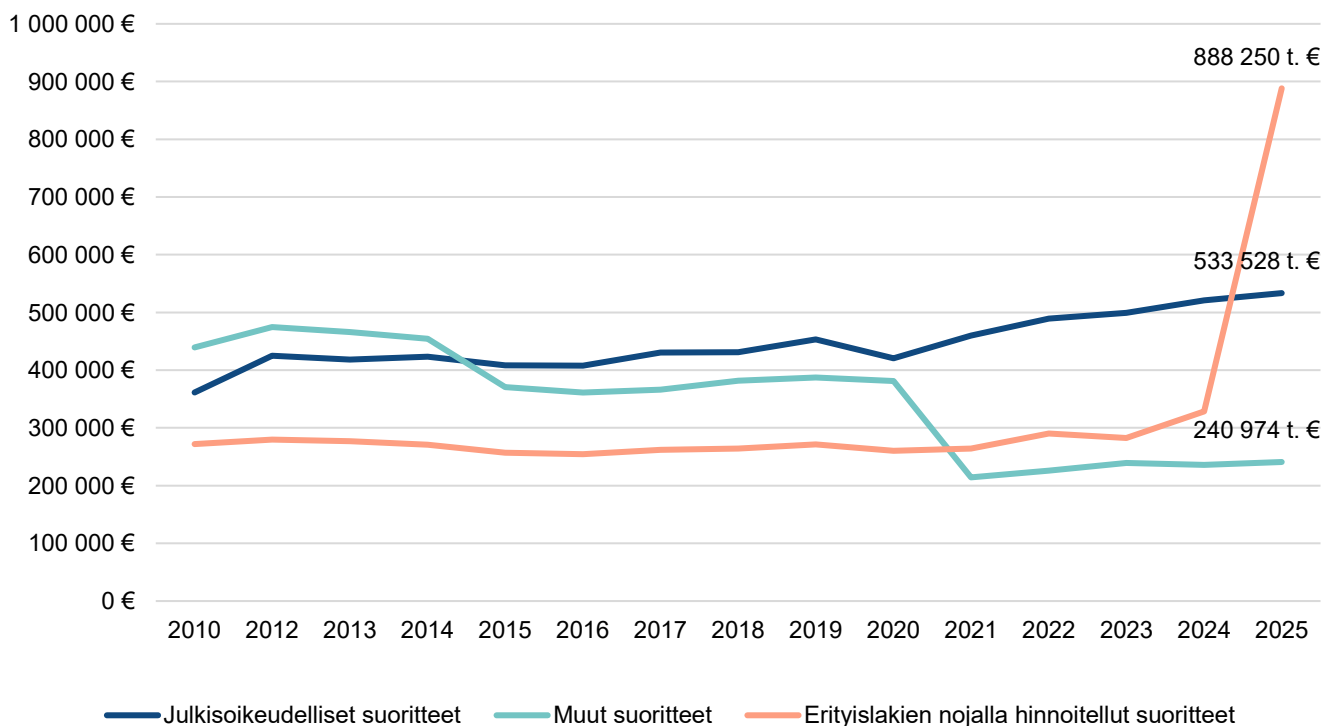
Virasto	2024	2025	Erotus
Terveystieteiden tutkimuskeskus	110 836 €	113 155 €	2 319 €
Digi- ja väestötietovirasto	19 256 €	21 251 €	1 995 €
Opetushallitus	6 844 €	8 009 €	1 165 €
Puolustusvoimat	3 779 €	4 812 €	1 033 €
Suomen ympäristökeskus	4 108 €	4 977 €	869 €

Muut suoritteet (1000 €) (markkinasuoritteet)

Virasto	2024	2025	Erotus
Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus	65 383 €	61 639 €	-3 744 €
Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus	485 742 €	471 518 €	-14 224 €
Valtori	113 700 €	0 €*	-113 700 €

*Oikeusrekisterikeskuksen toiminta osana yhteistoimintaa ja Valtori ja Palkeet osana erityislakien nojalla hinnoiteltavia suoritteita vuodesta 2025 alkaen.

Erityislakeihin siirtyneet ja poistuneet virastot (1000 €)

Kuva 1 Maksullisen toiminnan tuottojen kehitys suoriteryhmittäin 2010–2025 (1000 €)

Ennen vuotta 2020 julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot kasvoivat Poliisihallituksen lupatuottojen ja Ulkoministeriön passi-, viisumi- ja oleskelulupahakemusten nousun takia. Vuosina 2021–2022 passi- ja henkilökorttihakemusten määrien kasvu edesauttoi Poliisihallituksen julkisoikeudellisten tuottojen palautumista kasvu-uralle pandemian aiheuttaman laskun jälkeen. Vielä vuosina 2022–2023 tuotot kasvoivat kymmenellä miljoonalla eurolla. Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot kasvoivat vuodesta 2024 eniten Etelä-Suomen aluehallintovirastolla (5,5 milj.) sekä Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksella (4,2 milj.), kun taas tuotot laskivat eniten euromääräisesti Poliisihallituksella (8,8 milj.) sekä Liikenne- ja viestintävirastolla (6,6 milj.).

Erityislakien nojalla hinnoiteltujen suoritteiden tuotot nousivat tuntuvasti johtuen Valtorin ja Palkeiden sisällyttämisestä osaksi suoriteryhmiä. Tuotot kasvoivat 560 miljoonaa euroa vuosina 2024–2025. Muista suoriteryhmän virastoista eniten kasvoivat Maanmittauslaitoksen tuotot, kasvu 12 miljoonaa euroa. Merkittävää kasvua nähtiin myös Ulosottolaitoksella, kasvua noin 9 miljoonaa euroa. Tuomioistuinlaitoksen tuotot kasvoivat noin 4 miljoonaa euroa, Ilmatieteenlaitoksen tuotot noin 3 miljoonaa euroa ja Verohallinnon tuotot 2 miljoonaa euroa. Vuosina 2018–2024 erityislakien nojalla hinnoiteltujen suoritteiden tuottojen 65 miljoonan euron kasvu on syntynyt suurimmaksi osaksi välillä 2023–2024 (46 milj. €). Vuosina 2018–2024 eniten kasvoivat Maanmittauslaitoksen (20 milj. €), Väyläviraston (43 milj. €) sekä Ulosottolaitoksen (10 milj. €) tuotot. Lisäksi oikeusministeriön tuotot kirjataan 2025 alkaen Oikeuspalveluviraston tuotoiksi (kasvua ajanjaksolla 5 milj. €). Loput tuottojen kasvusta 2018 alkaen selittyy Väyläviraston ja Ulosottolaitoksen tuottojen kasvulla sekä Tuomioistuinlaitoksen merkittävillä tuotoilla vuosina 2020–2022.

Vuosina 2015–2020 muiden suoritteiden (ns. markkinasuoritteet) tuotot pysyivät kutakuinkin ennallaan nousten prosentin 2018–2019. Vuoden 2014 jälkeen nähty tuottojen huomattava lasku selittyy suurelta osin sillä, että aiemmin työ- ja elinkeinoministeriön alaisena virastona toiminut Teknologian tutkimuskeskus VTT yhtiöitettiin vuoden 2015 alussa voittoa tavoittelemattomaksi osakeyhtiöksi. Osaltaan muiden suoritteiden kehitykseen on vaikuttanut Puolustushallinnon rakennuslaitoksen tuotoissa tapahtunut nousu vuosien 2010–2014 välillä ja lasku vuosien 2014–2016 välillä. Vuoden 2021 muiden suoritteiden tuotto, kun Puolustuskiinteistöille siirryneitä toimintoja ei oteta huomioon, kasvoi 2,2 prosenttia. Vuoden 2014 jälkeen nähtyyn erityislakien nojalla hinnoiteltujen suoritteiden tuottojen vähenemiseen vaikutti erityisesti väylämaksulakiin tehty muutos, jonka mukaisesti väylämaksut puolitettiin vuosiksi 2015–2017. Vuonna 2015 Liikenneviraston perimien väylämaksujen määrä väheni 42,2 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Lain tilapäisellä muutoksella on tarkoitus kompensoida EU:n rikkidirektiivin aiheuttamia lisäkustannuksia ja keventää elinkeinoelämän, etenkin teollisuuden kustannusrasitetta. Väyläviraston tuottojen kasvua selittävät aiemmin mainitut ratamaksujen hintojen sekä volyymin nousu sekä CEF-ohjelma.

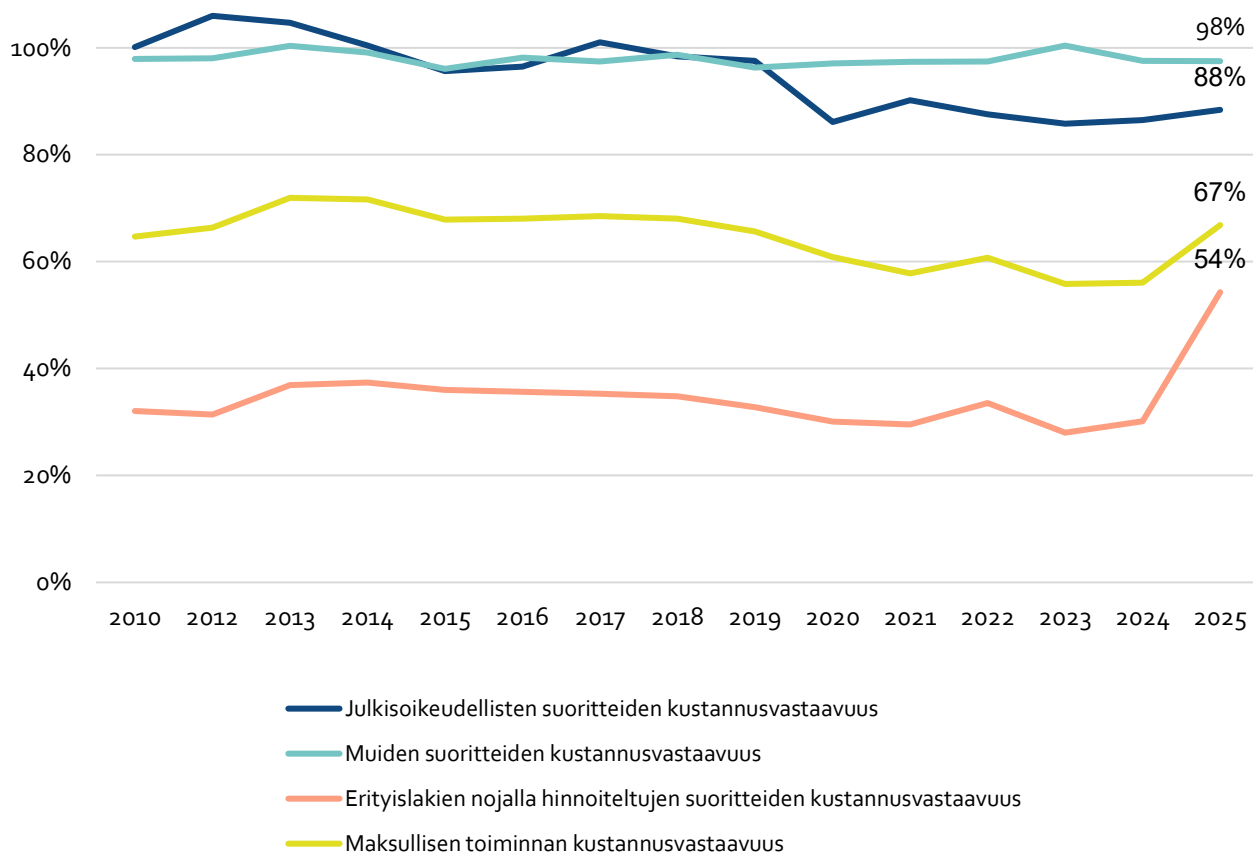
Muiden suoritteiden (ns. markkinasuoritteiden) tuotot laskivat koronavuosina tuntuvasti, ja ovat yhä selvästi alle koronaa edeltävien vuosien tason. Suurin pudotus tapahtui koronavuosina 2020–2021. Keskeisin syy pudotukselle oli aiemmin mainittu Puolustushallinnon rakennuslaitoksen tuottojen siirtyminen valtion maksullisen toiminnan raportoinnin ulkopuolelle. Vuoden 2021 alusta lähtien myös varuskuntaravintoloiden ja -korjaamoiden vuokrasopimukset siirtyivät Puolustusvoimilta Puolustuskiinteistöille laskien suoriteryhmän tuottoja edelleen 16 miljoonalla eurolla.

Muiden suoritteiden (ns. markkinasuoritteet) tuotot romahtivat peräti 44 prosenttia eli noin 167 miljoonaa euroa vuosina 2020–2021. Vuonna 2019 tuotot olivat 387 miljoonaa euroa ja vuonna 2021 214 miljoonaa euroa. Vuosina 2022–2025 tuotot kasvoivat 15 miljoonalla eurolla, ollen 241 miljoonaa euroa vuonna 2025. Vuosien 2020–2021 suoritteiden tuottojen lasku selittyy lähes yksinomaan eri virastojen eri toimintojen siirtymisellä Puolustuskiinteistöille. Ylivoimaisesti suurin osuus tästä lankeaa Puolustushallinnon rakennuslaitoksen siirtymiselle pois Puolustusministeriön alaisuudesta ja sen omaisuuden sekä tuottojen siirtyminen osaksi Puolustuskiinteistöjä. Koska Puolustuskiinteistöt ei ole ministeriön alainen virasto, vaan valtion liikelaitos, eivät sen tuotot siten näy enää osana valtion maksullista toimintaa. Vuonna 2020 Puolustushallinnon rakennuslaitoksella oli 156 miljoonaa euroa muita suoritteita. Samoin Leijona Catering Oy varuskuntaravintoloiden ja Millog Oy:n varuskuntakorjaamoiden vuokrasopimusten siirtyminen Puolustuskiinteistöille aiheutti merkittävän, vaikkakin laskennallisen, 16 miljoonan euron suuruisen tuottojen laskun. Rikosseuraamuslaitoksen tuotot laskivat yli 5 miljoonalla eurolla 2020–2022. Tämäkin lasku selittyy pitkälti laitosmyymälöiden siirtymisellä Leijona Catering Oy:lle eli epäsuorasti Puolustuskiinteistöille. Eniten tuotot kasvoivat vuodesta 2024 Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksella (n. 2 milj. €). Suurin lasku vuodesta 2024 oli Pelastuslaitoksella (1 milj. €). Suoriteryhmän tuottojen muutokset olivat huomattavan pieniä virastotasolla.

2.2 Kustannusvastaavuus vuosina 2010–2025

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus kertoo kuinka maksullisen toiminnan tuotot kattavat toiminnasta aiheutuneet kustannukset. Vuonna 2025 maksullisen toiminnan kokonaiskustannusvastaavuus pysyi kahden edellisen vuoden tasolla ollen 67 prosenttia (71 prosenttia vuonna 2022). Maksullisen toiminnan tuotot ja kustannukset kuitenkin laskivat euromääräisesti vuodesta 2024. Tuotot laskivat 88 miljoonalla eurolla ja kustannukset 115 miljoonalla eurolla. Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus nousi vuoden takaisesta kaksi prosenttiyksikköä ja oli 88 % vuonna 2025. Erityislakeihin perustuvien suoritteiden kustannusvastaavuus nousi 24 prosenttiyksikköä, 30 prosentista (2024) 54 prosenttiin (2025). Muiden suoritteiden (ns. markkinasuoritteiden) kustannusvastaavuus pysyi vuoden 2024 tasolla ollen 98 prosenttia vuonna 2025. Kuvassa 2 on esitetty maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuden kehitys suoriteryhmittäin vuosina 2010–2025.

Yksittäisen kirjanpitoyksikön suoritetuotannon alijäämäisyys voi aiheutua siitä, että kustannusvastaavuuden tavoittelussa ei ole onnistuttu tai siitä, ettei kustannusvastaavuus tai sen ylittäminen ole toiminnan taloudellisenä tavoitteena. Esimerkiksi julkisoikeudellisten suoritteiden alijäämäisyys voi aiheutua maksuperustelain 6.3 §:n tarkoittamien perusteltujen syiden nojalla perityistä omakustannusarvoa alemmista maksuista. Muihin suoritteisiin puolestaan saatetaan myöntää hintatukea. Koska hintatuki kohdistetaan talousarvion laadintamääräyksen mukaan maksullisen toiminnan tuottojen ja erillismenojen erotukseen, ja koska kustannusvastaavuuslaskelmassa ovat mukana myös yhteiskustannukset ja pääomakustannukset, on toiminnan kustannusvastaavuus talousarviossa osoitetun hintatuen käytöstä huolimatta alle 100 %. Erityislakien mukaisten suoritteiden maksujen määrääminen taas perustuu usein muihin tekijöihin kuin toiminnan kustannuksiin.

Kuva 2 Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuden kehitys suoriteryhmittäin 2010–2025

3 Valtion maksullinen toiminta hallinnonaloittain

3.1 Tuotot hallinnonaloittain vuosina 2024–2025

Taulukossa 3 on tarkasteltu eri hallinnonalojen maksullisen toiminnan volyymia. Tuotot sisältävät maksuperustelain mukaisten julkisoikeudellisten, muiden suoritteiden tuotot (markkinasuoritteet) sekä tuotot erityislakien nojalla hinnoitellusta maksullisesta toiminnasta.

Kokonaisuudessaan maksullisen toiminnan tuotot laskivat 2024–2025 5 prosenttia. Euromääräisesti maksullisen toiminnan tuotot laskivat noin 88 miljoonaa euroa (kustannukset 115 milj. €).

Eniten tuotot kasvoivat prosentuaalisesti puolustusministeriön (27 %), ympäristöministeriön (19 %) sekä opetus- ja kulttuuriministeriön (13 %) hallinnonaloilla. Maa- ja metsätalousministeriö (n. 11 milj. €), sosiaali- ja terveysministeriö (n. 7 milj. €) sekä työ- ja elinkeinoministeriö (n. 5 milj. €) vastasivat euromääräisesti suurimmista tuottojen kasvuista. Suurimpien kasvajien kasvu oli kuitenkin pientä vuosiin 2023–2024 verrattuna.

Tuotot laskivat eniten euromääräisesti (- 98 milj. €) sekä prosentuaalisesti (- 34 %) oikeusministeriön hallinnonalalla. Lasku johtuu keskeisten kustannuserien siirtymisestä osaksi yhteistoiminnan kustannusten korvauksia.

Tuottoihin ei ole Covid-19 pandemian jälkeen kohdistunut suuria yksittäisiä shokkeja. Sen sijaan kirjauskäytännöt ovat muuttuneet aiemmin tekstissä kuvatuilla tavoilla.

Hallinnonalat	Maksullisen toiminnan tuotot (1000 €)		Muutos-% 2024/2025	Muutos, € 2024/2025
	2024	2025		
Valtiovarainministeriö	636 850 €	629 835 €	-1 %	-7 015 €
Liikenne- ja viestintäministeriö	252 970 €	244 780 €	-3 %	-8 190 €
Oikeusministeriö	291 174 €	192 723 €	-34 %	-98 451 €
Sosiaali- ja terveysministeriö	177 815 €	184 575 €	4 %	6 760 €
Maa- ja metsätalousministeriö	129 448 €	140 781 €	9 %	11 333 €
Sisäministeriö	122 875 €	118 994 €	-3 %	-3 881 €
Työ- ja elinkeinoministeriö	81 273 €	86 551 €	6 %	5 278 €
Opetus- ja kulttuuriministeriö	27 672 €	31 273 €	13 %	3 601 €
Ulkoministeriö	21 638 €	22 368 €	3 %	730 €
Ympäristöministeriö	5 109 €	6 060 €	19 %	951 €
Puolustusministeriö	3 779 €	4 812 €	27 %	1 033 €
Valtioneuvoston kanslia	0 €	0 €	0 %	0 €
Yhteensä	1 750 603	1 662 752	-5 %	-87 851

Taulukko 3 Hallinnonalojen maksullisen toiminnan tuotot ja niiden muutos vuosina 2024–2025

3.2 Kustannusvastaavuus hallinnonaloittain vuosina 2024–2025

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuutta eli sitä, kuinka maksullisen toiminnan tuotot ovat kattaneet siitä aiheutuneet kustannukset, on tarkasteltu seuraavissa taulukoissa. Taulukossa 4 on esitetty suoritetuotannon kustannusvastaavuudet hallinnonaloittain vuosina 2024 ja 2025.

Taulukko 4 Kustannusvastaavuus hallinnonaloittain 2024–2025

	Julkisoikeudelliset suoritteet		Muut suoritteet		Erityislakien mukaan hinnoitellut suoritteet	
	2025	2024	2025	2024	2025	2024
Liikenne- ja viestintäministeriö	93 %	95 %	135 %	120 %	12 %	12 %
Maa- ja metsätalousministeriö	96 %	95 %	87 %	90 %	113 %	103 %
Oikeusministeriö	78 %	70 %	18 %	32 %	82 %	76 %
Opetus- ja kulttuuriministeriö	79 %	54 %	81 %	74 %		
Puolustusministeriö			106 %	107 %		
Sisäministeriö	83 %	92 %	105 %	101 %		
Sosiaali- ja terveysministeriö	105 %	100 %	95 %	100 %	84 %	88 %
Työ- ja elinkeinoministeriö	91 %	84 %	100 %	103 %		
Ulkoministeriö	51 %	46 %	77 %	85 %		
Valtioneuvoston kanslia						
Valtiovarainministeriö	90 %	75 %	157 %	147 %	100 %	71 %
Ympäristöministeriö	117 %	128 %	99 %	98 %		

Vuonna 2025 julkisoikeudellinen suoritetuotanto oli alijäämäistä kaikilla hallinnonaloilla paitsi sosiaali- ja terveysministeriön sekä ympäristöministeriön hallinnonaloilla. Kokonaisuutena julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus pysyi jokseenkin edellisvuoden tasolla (86 prosenttia) ollen 88 prosenttia. Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus nousi vuodesta 2024 maa- ja metsätalousministeriön, oikeusministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön, ulkoministeriön sekä valtiovarainministeriön hallinnonaloilla. Merkittävin nousu tapahtui opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla (25 prosenttiyksikköä). Huomionarvoista on kokonaisuuden alijäämäisyys.

Muun suoritetuotannon (markkinasuoritteet) kustannusvastaavuus pysyi vuoden 2024 tasolla ollen 98 prosenttia. Kertomusvuonna 2025 (2024) muu suoritetuotanto oli kustannusvastaavaa tai ylijäämäistä viidellä (kuudella) hallinnonalalla ja alijäämäistä kuudella (viidellä) hallinnonalalla. Suurinta kustannusvastaavuuden nousu oli liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla (15 prosenttiyksikköä). Laskeneilla hallinnonaloilla muutokset olivat prosenttiyksikköinä mitattuna maltillisia. Suurin laskija oli oikeusministeriön hallinnonala (-14 prosenttiyksikköä).

Erityislakien mukaisten suoritteiden hinnoitteluperusteet ovat varsin moninaisia, mikä näkyy myös vaihtelevina kustannusvastaavuusprosentteina. Kokonaisuutena erityislakien mukaisten suoritteiden kustannusvastaavuus nousi 24 prosenttiyksiköllä vuodesta 2024 ollen 54 prosenttia (30 prosenttia). Nousu selittyy Valtorin ja Palkeiden tuottojen ja kustannusten kirjaamisesta osana suoriteryhmiä. Kirjauskäytäntöjen muutosten vuoksi valtiovarainministeriön hallinnonalan toiminta oli kustannusvastaavaa (100 %) vuonna 2025 (71 % vuonna 2024). Toiminta oli kustannusvastaavaa myös maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla vuonna 2025 (2024) ollen 113 % (103 %).

4 Valtion maksullinen toiminta kirjanpitoyksiköittäin

4.1 Maksullisen toiminnan tuotot kirjanpitoyksiköittäin

Vuoden 2025 alussa kirjanpitoyksiköitä oli yhteensä 64, saman verran kuin edellisvuonna. Vuonna 2020 puolustusministeriön hallinnonalaan kuuluva puolustushallinnon rakennuslaitoksen toiminta siirrettiin Puolustuskiinteistöt nimisen valtion liikelaitoksen alaisuuteen.

Tämä selvitys tarkastelee vain niitä kirjanpitoyksiköitä, jotka ovat ilmoittaneet vähintään yhden yksittäisen osa-alueen tuottojen olleen yli miljoona euroa ja esittäneet niitä vastaavan kustannusvastaavuuslaskelman. Kertomusvuonna edellä mainitun mukaisia kirjanpitoyksiköitä oli 43. Kirjanpitoyksiköistä 28 tuotti julkisoikeudellisia suoritteita, 21 kirjanpitoyksikköä tuotti muita suoritteita ja 14 kirjanpitoyksikköä harjoitti erityislakien nojalla hinnoiteltua maksullista toimintaa – ilmoitusvelvollisuus koski miljoonan ylittäviä tuottoja.

Taulukossa 5 esitetään kaikkien 64:n kirjanpitoyksikön maksullinen toiminta hallinnonaloittain vuonna 2024. Tyhjä solu merkitsee, ettei kirjanpitoyksiköllä kyseisenä vuonna ollut suoriteryhmään kuuluvia tuottoja tai ne ovat olleet suuruudeltaan alle miljoonan euron, jolloin ne on jätetty tämän tarkastelun ulkopuolelle.

Taulukko 5 Maksullisen toiminnan tuotot ja kustannusvastaavuus hallinnonaloittain ja kirjanpitoyksiköittäin vuonna 2025

Kirjanpitoyksiköt	Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot (1000 €)	Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus	Muiden suoritteiden tuotot (1000 €)	Muiden suoritteiden kustannusvastaavuus	Erityislakien tuotot (1000 €)	Erityislakien kustannusvastaavuus
Eduskunta	-	-	-	-	-	-
Eduskunta	-	-	-	-	-	-
Ulkopoliittinen instituutti	-	-	-	-	-	-
Valtiontalouden tarkastusvirasto	-	-	-	-	-	-
Liikenne- ja viestintäministeriö	121 016 €	93 %	29 291 €	135 %	94 473 €	12 %
Ilmatieteen laitos	2 409 €	103 %	11 372 €	113 %	8 689 €	99 %
Liikenne- ja viestintäministeriö	-	-	-	-	-	-
Liikenne- ja viestintävirasto	118 607 €	93 %	9 937 €	174 %	-	-
Väylävirasto	-	-	7 982 €	134 %	85 784 €	11 %
Maa- ja metsätalousministeriö	61 889 €	96 %	13 753 €	87 %	65 139 €	113 %
Luonnonvarakeskus	177 €	111 %	7 014 €	106 %	-	-
Maa- ja metsätalousministeriö	-	-	-	-	-	-
Maanmittauslaitos	39 038 €	100 %	2 882 €	114 %	65 139 €	113 %
Ruokavirasto	22 674 €	91 %	3 857 €	58 %	-	-
Oikeusministeriö	10 673 €	78 %	2 540 €	18 %	179 510 €	82 %
Oikeusministeriö	-	-	-	-	-	-
Oikeuspalveluvirasto	2 550 €	41 %	-	-	34 619 €	80 %
Oikeusrekisterikeskus	1 184 €	114 %	-	-	-	-
Rikosseuraamuslaitos	-	-	2 540 €	18 %	-	-
Syyttäjälaitos	-	-	-	-	-	-

Tuomioistuinlaitos	6 939 €	111 %	-	-	45 303 €	44 %
Ulosottolaitos	-	-	-	-	99 588 €	137 %
Opetus- ja kulttuuriministeriö	9 975 €	79 %	21 298 €	81 %	-	-
Kansallisarkisto	-	-	2 074 €	119 %	-	-
Museovirasto	-	-	2 903 €	77 %	-	-
Opetus- ja kulttuuriministeriö	-	-	-	-	-	-
Opetushallitus	9 975 €	79 %	8 009 €	65 %	-	-
Suomen Akatemia	-	-	-	-	-	-
Suomenlinnan hoitokunta	-	-	8 312 €	97 %	-	-
Puolustusministeriö	-	-	4 812 €	106 %	-	-
Puolustusministeriö	-	-	-	-	-	-
Puolustusvoimat	-	-	4 812 €	106 %	-	-
Sisäministeriö	115 336 €	83 %	3 658 €	105 %	-	-
Hätäkeskuslaitos	3 946 €	123 %	-	-	-	-
Maahanmuuttovirasto	36 605 €	56 %	-	-	-	-
Pelastusopisto	-	-	-	-	-	-
Poliisihallitus	60 018 €	107 %	3 658 €	105 %	-	-
Rajavartiolaitos	-	-	-	-	-	-
Sisäministeriö	-	-	-	-	-	-
Suojelupoliisi	14 767 €	106 %	-	-	-	-
Sosiaali- ja terveysministeriö	64 208 €	105 %	116 550 €	95 %	3 817 €	84 %
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus	34 384 €	115 %	-	-	2 791 €	77 %
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto	8 096 €	88 %	-	-	1 026 €	114 %
Sosiaali- ja terveysministeriö	3 207 €	93 %	-	-	-	-
Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta	-	-	-	-	-	-
Säteilyturvakeskus	17 237 €	100 %	3 395 €	110 %	-	-
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos	1 284 €	121 %	113 155 €	95 %	-	-
Tasavallan Presidentin kanslia	-	-	-	-	-	-
Tasavallan Presidentin kanslia	-	-	-	-	-	-
Työ- ja elinkeinoministeriö	73 243 €	91 %	13 308 €	100 %	-	-
ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus	10 450 €	95 %	-	-	-	-
Energiavirasto	2 872 €	88 %	-	-	-	-
Geologian tutkimuskeskus	-	-	8 303 €	108 %	-	-
Innovaatiorahoituskeskus Business Finland	-	-	-	-	-	-
Kilpailu- ja kuluttajavirasto	-	-	-	-	-	-
Patentti- ja rekisterihallitus	50 805 €	89 %	5 005 €	88 %	-	-
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto	9 116 €	98 %	-	-	-	-
Työ- ja elinkeinoministeriö	-	-	-	-	-	-
Ulkoministeriö	20 438 €	51 %	1 930 €	77 %	-	-
Ulkosaainministeriö	20 438 €	51 %	1 930 €	77 %	-	-

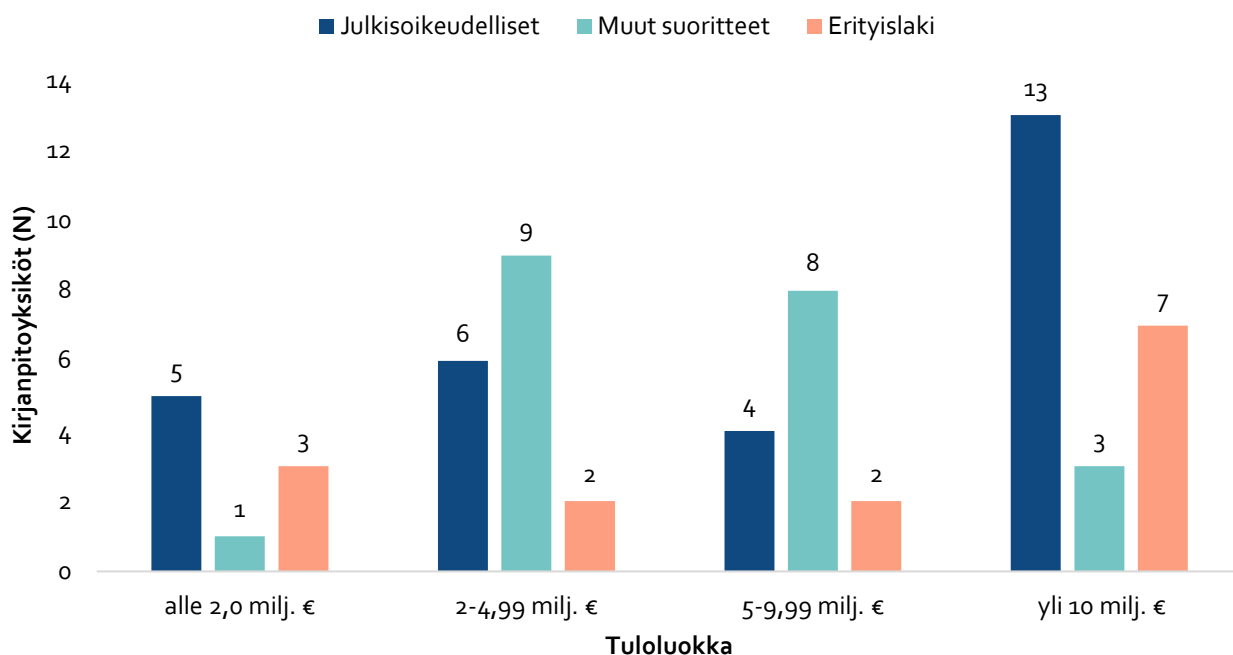
Valtioneuvoston kanslia	-	-	-	-	-	-
Valtioneuvoston kanslia	-	-	-	-	-	-
Valtiovarainministeriö	55 667 €	90 %	28 857 €	157 %	545 311 €	100 %
Ahvenanmaan valtionvirasto	-	-	-	-	-	-
Digi- ja väestötietovirasto	31 459 €	89 %	21 251 €	175 %	383 €	53 %
Etelä-Suomen aluehallintovirasto	19 770 €	90 %	-	-	-	-
Rahoitusvakuusvirasto	-	-	-	-	-	-
Tilastokeskus	-	-	7 606 €	122 %	-	-
Tulli	1 407 €	100 %	-	-	-	-
Valtiokonttori	3 031 €	104 %	-	-	6 629 €	98 %
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus	-	-	-	-	-	-
Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus	-	-	-	-	61 639 €	101 %
Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtori	-	-	-	-	471 518	100 %
Valtiovarainministeriö	-	-	-	-	1 206 €	45 %
Verohallinto	-	-	-	-	3 936 €	63 %
Ympäristöministeriö	1 083 €	117 %	4 977 €	99 %	-	-
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus	-	-	-	-	-	-
Suomen ympäristökeskus	1 083 €	117 %	4 977 €	99 %	-	-
Ympäristöministeriö	-	-	-	-	-	-

4.2 Kirjanpitoyksiköiden jakautuminen suoriteryhmittäin vuosina 2024 ja 2025

Maksuperustelain mukaisista julkisoikeudellisista ja muista suoritteista (kutsutaan myös nimellä markkinasuoritteet) sekä erityislakien mukaisista suoritteista on laadittu pylväsdiagrammit, jotka kuvaavat kirjanpitoyksiköiden jakautumista tuottojen ja kustannusvastaavuuden mukaan. Kuviin on otettu mukaan vain ne kirjanpitoyksiköt, joilla on ollut suoriteryhmän mukaisia maksullisen toiminnan tuottoja vähintään miljoona euroa vuonna 2025

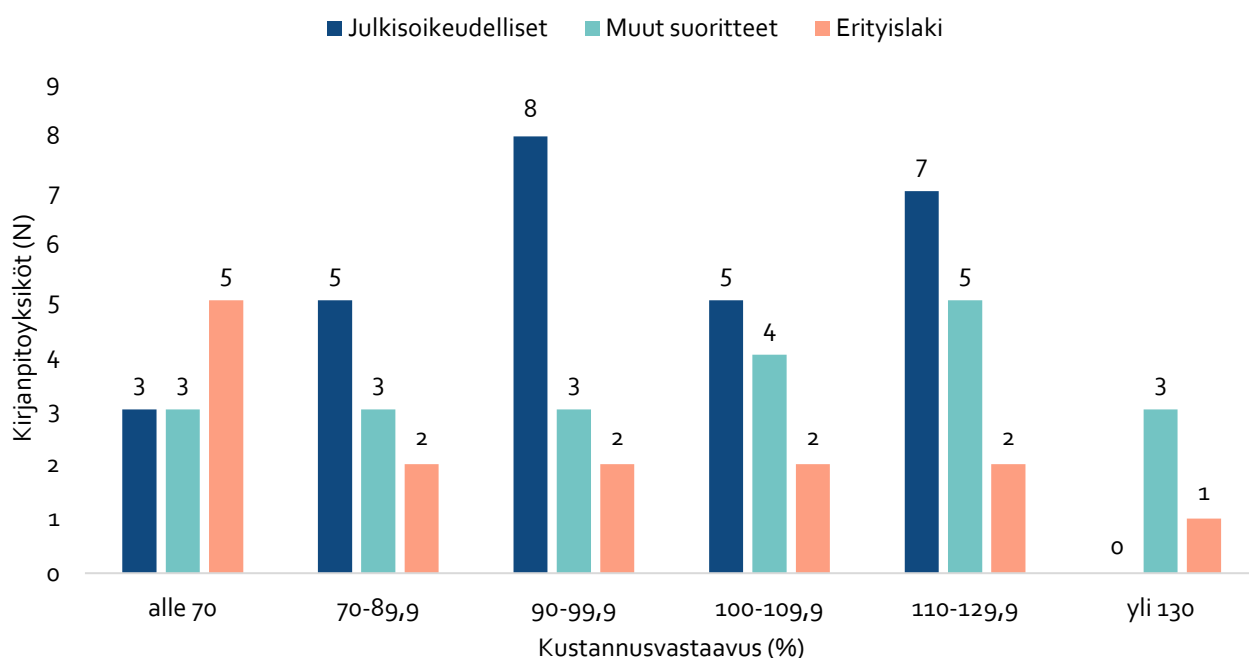
Kuvassa 3 kirjanpitoyksiköt on jaettu suoriteryhmittäin kolmeen luokkaan maksullisen toiminnan tuottojen osalta. Kuvaaja esittää virastojen maksullisen toiminnan tuottojen euromääräistä jakautumista suoriteryhmittäin. Kuvaaja ei sisällä maksulainsäädännön ulkopuolisten suoritteiden tuottoja. Kuvaaja 4 näyttää virastojen jakautumisen kustannusvastaavuuden mukaan suoriteryhmittäin.

Vuonna 2025 (2024) 16 (19) kirjanpitoyksikköä, eli 57 % (68 %) maksuperustelain mukaista julkisoikeudellista suoritetuotantoa (> 1 milj.) harjoittaneista kirjanpitoyksiköistä tuotti alijäämää. Yhteensä 28 kirjanpitoyksikköä harjoitti julkisoikeudellista suoritetuotantoa. Kustannusvastaavuus julkisoikeudellisten suoritteiden osalta koko valtion tasolla pysyi edellisvuoden tasolla ollen 88 % (86 %).

Kuva 3 Kirjanpitoyksiköiden jakautuminen suoritustuottojen perusteella vuonna 2025

Vuonna 2025 (2024) 71 % (58 %) kirjanpitoyksiköistä pääsi muiden suoritteiden tuotannossa ylijäämään. Muun suoritustuotannon (markkinasuoritteet) kustannusvastaavuus koko valtion tasolla oli kertomusvuonna 98 % eli kolme prosenttiyksikköä edellisvuotta (101 %) matalampi. Erityislakien nojalla hinnoiteltavien suoritteiden ryhmässä yhdeksän virastoa tuotti alijäämää ja viiden viraston toiminta oli vähintään kustannusvastaavaa. Täten virastoista 64 % tuotti alijäämää.

Kuva 4 Kirjanpitoyksiköiden jakautuminen kustannusvastaavuuden perusteella vuonna 2025

ok

4.2.1 Hintatuettu toiminta

Vuonna 2025 hintatukea käyttivät Opetushallitus, Ruokavirasto, Puolustusvoimat sekä Opetus- ja kulttuuriministeriö, yhteensä noin 3,8 miljoonaa euroa. Summa laski hieman vuodesta 2024 (4,2 milj. €), jolloin hintatukea käyttivät samat neljä virastoa. Hintatuen avulla muiden suoritteiden suoriteryhmän kokonaiskustannusvastaavuutta saatiin parannettua.

Opetushallituksen hintatuki vuonna 2025 oli yhteensä 2,6 miljoonaa euroa, eniten kaikista kirjanpitoyksiköistä. Tuki käytettiin OPH:n hintatuettuun liiketaloudelliseen maksulliseen toimintaan (0,2 milj. euroa) sekä Meriturvan liiketaloudelliseen toimintaan (2,4 milj. euroa). Ruokavirasto käytti hintatukea 0,8 milj. euroa alentamaan vastustettavia ja uhkaavia eläintauteja havaitsevien maksullisten eläintautitutkimusten kustannuksia. Edellisenä vuonna vastaavaa hintatukea käytettiin saman verran. Opetus- ja kulttuuriministeriö puolestaan käytti vuonna 2024 hintatukea n. 0,3 miljoonaa euroa esitystoiminnan ja muun maksullisen palvelutoiminnan hintatukeen. Puolustusvoimat käytti hintatukea 0,05 milj. euroa.

4.3 Maksulainsäädännön soveltamisalan ulkopuolelle jäävä maksullinen toiminta

Kustannusten korvaus -toimintoryhmässä käsitellään valtion sisäistä sopimusperusteista kustannusten korvausta. Vuodesta 2025 palvelutoiminnan osalta valtionhallinnossa ei ole raportoitavia toimijoita; Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus (Palkeet) ja Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus (Valtori) sekä Oikeusrekisterikeskus kirjaavat tuotonsa toisaalle maksulainsäädännön soveltamisalan ulkopuolisen toiminnan sijaan.

Maksulainsäädännön soveltamisalan ulkopuolelle jääväksi maksulliseksi toiminnaksi on katsottu valtion sisäinen sopimusperusteinen kustannusten korvaus. Käytännössä raportoitavia toimijoita on ollut kolme: Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus ja Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtori sekä Oikeusrekisterikeskus.

Vuodesta 2025 lähtien Valtorin ja Palkeiden toiminta luokitellaan erityislainsäädännön mukaiseksi maksulliseksi toiminnaksi, koska toiminnan maksullisuudesta säädetään niitä koskevissa laeissa. Oikeusrekisterikeskuksen ICT-palvelut sen sijaan käsitellään yhteistoiminnan kustannusten korvauksina, eikä niitä tästä syystä enää oteta huomioon maksullisen toiminnan selvityksessä.

Taulukko 6 Maksulainsäädännön soveltamisalan ulkopuolinen maksullinen toiminta vuosina 2024–2025

Kirjanpitoyksikkö	Maksullisen toiminnan tuotot (1000 €)		Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus	
	2025	2024	2025	2024
Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus	-	65 383	-	101 %
Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtori	-	485 742	-	100 %
Oikeusrekisterikeskus		113 700		100 %
Yhteensä	-	551 125	-	100 %

5 Valtion kilpailullinen toiminta

5.1 Markkinoilla tapahtuva kilpailullinen toiminta

Kilpailulakia muutettiin vuonna 2019 niin, että vuoden 2020 alusta lähtien (Kilpailulaki 30 d § (7.6.2019/721) erinäisten julkisyhteisöjen, mukaan lukien valtion tai sen alaisuuteen kuuluvien yksiköiden, tulee eriyttää kirjanpidossaan kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuva taloudellinen toimintansa, mikäli siitä saadut tuotot ovat vähintään 40 000 euroa. Vuoden 2025 selvityksessä valtion maksullisesta toiminnasta julkaistaan jo kuudetta kertaa omana osionaan katsaus valtion markkinoilla tapahtuvasta kilpailullisesta toiminnasta. Kustannusvastaavuus yhteensä laski kuusi prosenttiyksikköä ja oli 85 prosenttia (91 %) vuonna 2025 (2024).

5.2 Kilpailullisen toiminnan tuotot hallinnonaloittain sekä yksiköittäin vuosina 2024 ja 2025

Kaikkiaan 25 (25) eri virastoa ilmoitti kilpailullista toimintaa vuonna 2025 (2024). Kustannusvastaavuuksissa esiintyy suurta vaihtelua. Korkein kustannusvastaavuus oli Ilmatieteenlaitoksella (171 %) ja matalin Rikosseuraamuslaitoksella (9 %). Erot liittyvät usein toiminnan luonteeseen. Kustannusvastaavuus laski kaikilla hallinnonaloilla paitsi sisäministeriön, valtiovarainministeriön ja ympäristöministeriön hallinnonaloilla.

Taulukko 7 Valtion markkinoilla tapahtuvan kilpailullisen toiminnan tuotot ja kustannusvastaavuus vuosina 2024 ja 2025

	Kilpailullisen toiminnan tuotot (1000 €)	Kilpailullisen toiminnan tuotot (1000 €)	Kilpailullisen toiminnan kustannusvastaavuus (%)	Kilpailullisen toiminnan kustannusvastaavuus (%)
	2 024	2 025	2 024	2 025
Eduskunta	-	-	-	-
Eduskunta	-	-	-	-
Ulkopoliittinen instituutti	-	-	-	-
Valtiontalouden tarkastusvirasto	-	-	-	-
Liikenne- ja viestintäministeriö	16 915	16 032	129 %	120 %
Ilmatieteen laitos	2 391	1 865	183 %	171 %
Liikenne- ja viestintäministeriö	-	-	-	-
Väylävirasto	14 524	14 167	123 %	116 %
Liikenne- ja viestintävirasto	-	-	-	-
Maa- ja metsätalousministeriö	8 350	5 720	117 %	108 %
Luonnonvarakeskus	6 264	5 299	117 %	110 %
Maa- ja metsätalousministeriö	-	-	-	-
Maanmittauslaitos	1 824	219	129 %	108 %
Ruokavirasto	262	202	65 %	78 %
Oikeusministeriö	4 401	1 752	29 %	14 %
Oikeusministeriö	946	-	65 %	-
Oikeusrekisterikeskus	-	-	-	-
Oikeuspalveluvirasto	-	721	-	73 %
Rikosseuraamuslaitos	3 455	1 031	26 %	9 %
Syyttäjälaitos	-	-	-	-
Tuomioistuinlaitos	-	-	-	-
Ulosottolaitos	-	-	-	-
Opetus- ja kulttuuriministeriö	10 584	9 523	86 %	82 %
Kansallisarkisto	458	323	64 %	59 %

Museovirasto	591	566	76 %	85 %
Opetus- ja kulttuuriministeriö	620	334	73 %	48 %
Opetushallitus	1 182	1 550	88 %	99 %
Suomen Akatemia	-	-	-	-
Suomenlinnan hoitokunta	7 733	6 750	90 %	83 %
Puolustusministeriö	889	869	134 %	108 %
Puolustushallinnon rakennuslaitos	-	-	-	-
Puolustusministeriö	-	-	-	-
Puolustusvoimat	889	869	134 %	108 %
Sisäministeriö	1 520	967	105 %	124 %
Hätäkeskuslaitos	-	-	-	-
Maahanmuuttovirasto	-	-	-	-
Pelastusopisto	943	566	101 %	110 %
Poliisihallitus	577	401	114 %	151 %
Rajavartiolaitos	-	-	-	-
Sisäministeriö	-	-	-	-
Suojelupoliisi	-	-	-	-
Sosiaali- ja terveysministeriö	4 790	4 204	117 %	106 %
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus	-	-	-	-
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto	-	-	-	-
Sosiaali- ja terveysministeriö	-	-	-	-
Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta	-	-	-	-
Säteilyturvakeskus	2 301	2 244	110 %	114 %
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos	2 489	1 960	125 %	98 %
Tasavallan Presidentin kanslia	-	-	-	-
Tasavallan Presidentin kanslia	-	-	-	-
Työ- ja elinkeinoministeriö	11 099	11 718	98 %	97 %
ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus	-	-	-	-
Energiavirasto	-	-	-	-
Geologian tutkimuskeskus	6 441	6 858	102 %	106 %
Innovaatiorahoituskeskus Business Finland	-	-	-	-
Kilpailu- ja kuluttajavirasto	-	-	-	-
Patentti- ja rekisterihallitus	4 658	4 860	93 %	86 %
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto	-	-	-	-
Työ- ja elinkeinoministeriö	-	-	-	-
Ulkoministeriö	-	-	-	-
Ulkoministeriö	-	-	-	-
Valtioneuvoston kanslia	-	-	-	-
Valtioneuvoston kanslia	-	-	-	-
Valtiovarainministeriö	4 356	4 136	94 %	95 %
Ahvenanmaan valtionvirasto	-	-	-	-
Etelä-Suomen aluehallintovirasto	-	-	-	-
Rahoitusvakausvirasto	-	-	-	-
Tilastokeskus	857	886	88 %	79 %
Tulli	-	-	-	-
Valtiokonttori	-	-	-	-

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus	-	-	-	-
Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus	2 059	1 804	90 %	101 %
Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtori	1 440	1 446	104 %	100 %
Valtiovarainministeriö	-	-	-	-
Verohallinto	-	-	-	-
Väestörekisterikeskus	-	-	-	-
Ympäristöministeriö	3 238	2 871	102 %	104 %
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus	-	-	-	-
Suomen ympäristökeskus	3 238	2 871	102 %	104 %
Ympäristöministeriö	-	-	-	-
Yhteensä	66 142	57 792	91 %	85 %

Taulukot ja kuvat

<i>TAULUKKO 1 MAKSULLISEN TOIMINNAN TUOTOT (1000 €) SUORITERYHMITÄIN 2018–2025*</i>	7
<i>TAULUKKO 2 MAKSULLISEN TOIMINNAN TUOTTOJEN KASVU (1000 €) (5 ENITEN KASVANUTTA)</i>	8
TAULUKKO 3 HALLINNONALOJEN MAKSULLISEN TOIMINNAN TUOTOT JA NIIDEN MUUTOS VUOSINA 2024–2025	11
<i>TAULUKKO 4 KUSTANNUSVASTAAVUUS HALLINNONALOITTAIN 2024–2025</i>	12
<i>TAULUKKO 5 MAKSULLISEN TOIMINNAN TUOTOT JA KUSTANNUSVASTAAVUUS HALLINNONALOITTAIN JA KIRJANPITOYKSIKÖITTÄIN VUONNA 2025</i>	13
<i>TAULUKKO 6 MAKSULAINSÄÄDÄNNÖN SOVELTAMISALAN ULKOPUOLINEN MAKSULLINEN TOIMINTA VUOSINA 2024–2025</i>	17
 <i>KUVA 1 MAKSULLISEN TOIMINNAN TUOTTOJEN KEHITYS SUORITERYHMITÄIN 2010–2025 (1000 €)</i>	8
<i>KUVA 2 MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUDEN KEHITYS SUORITERYHMITÄIN 2010–2025</i>	10
<i>KUVA 3 KIRJANPITOYKSIKÖIDEN JAKAUTUMINEN SUORITETUOTTOJEN PERUSTEELLA VUONNA 2025</i>	16
<i>KUVA 4 KIRJANPITOYKSIKÖIDEN JAKAUTUMINEN KUSTANNUSVASTAAVUUDEN PERUSTEELLA VUONNA 2025</i>	16

Liitteet

Tässä selvityksessä käytetyt vuotta 2025 varhaisemmat luvut perustuvat pääasiallisesti Tietoja valtion maksullisesta toiminnasta 2024 selvityksessä esitettyihin lukuihin. Vuoden 2025 osalta lukuja kuitenkin päivitettiin, mikäli ne kirjanpitoyksiköiden 2024 toimintakertomuksissa poikkesivat aiemman selvityksen luvuista. Muutoksia tehtiin seuraavissa kirjanpitoyksiköissä:

Liite 1 Vuoden 2024 tietoihin tehdyt muutokset

Virasto	Korjattu tuotto- tai kustannuslaji	2024 arvo	Korjattu arvo
ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus	Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot	9 827 €	9 749 €
Etelä-Suomen aluehallintovirasto	Julkisoikeudellisten suoritteiden kokonaiskustannukset	10 884 €	21 301 €
Kansallisarkisto	Muiden suoritteiden tuotot	1 827 €	1 919 €
Oikeusrekisterikeskus	Julkisoikeudellisten suoritteiden kokonaiskustannukset	1 327 €	1 020 €
Rikosseuraamuslaitos	Muiden suoritteiden kokonaiskustannukset	13 288 €	14 153 €
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto	Julkisoikeudellisten suoritteiden kokonaiskustannukset	10 715 €	10 019 €
Ulosottolaitos	Erityislakien tuotot	90 615 €	90 681 €
Verohallinto	Erityislakien tuotot	2 022 €	2 138 €

***Väyläviraston maksullisen toiminnan tuottoihin on aiempina vuosina sisältynyt myös**

kauppamerenkululta perittävä väylämaksu. Edellä mainitut väylämaksut ovat kuitenkin veronluonteisia maksuja, eivätkä ne siten ole maksullisen toiminnan tuottoja. Tämän vuoksi väylämaksuihin liittyvät tuotot ja kustannukset on poistettu vuoden 2023 maksullisen toiminnan selvityksestä. Myös aiempien vuosien vertailutiedot on korjattu vastaavasti vuoden 2023 raportille.

Vuosi	Aiempien vuosien raporttien tuotot	Aiempien vuosien raporttien kustannukset	Oikaistut tuotot	Oikaistut kustannukset
2010	114 813 €	602 031 €	44 468 €	517 435 €
2012	132 298 €	680 388 €	50 801 €	603 898 €
2013	131 990 €	563 323 €	48 988 €	478 316 €
2014	133 694 €	534 160 €	45 975 €	450 844 €
2015	89 747 €	526 719 €	43 118 €	451 257 €
2016	89 082 €	528 269 €	42 723 €	444 427 €
2017	96 072 €	575 321 €	48 537 €	492 402 €
2018	98 400 €	591 777 €	47 834 €	497 525 €
2019	107 542 €	659 318 €	54 892 €	565 905 €
2020	104 715 €	691 949 €	56 432 €	602 586 €
2021	104 327 €	720 062 €	58 827 €	622 867 €
2022	125 654 €	707 831 €	73 026 €	599 016 €
2023	113 845 €	839 024 €	64 790 €	725 027 €

Väyläviraston erityislakien tuottoihin tehdyt muutokset

VALTIOKONTTORIN JULKAISUJA | TIEDOLLA JOHTAMINEN 9/2025

Tietoja valtion maksullisesta toiminnasta 2025

Valtiokonttori

Julkaisija: Valtiokonttori ISSN: 2489-4761

Sörnäisten rantatie 13, Helsinki | PL 14, 00054 VALTIOKONTTORI

Puh. 0295 50 2000, Faksi 0295 50 3333, www.valtiokonttori.fi